

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

Н. М. МОМОТ

М.В. БУРМАКА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ
РОБОТИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
«КУЛЬТУРОЛОГІЯ», СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

КИЇВ — 2024

УДК 168.522

Затверджено
НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
(ПРОТОКОЛ № 1 ВІД «29» СЕРПНЯ 2023 Р.)

Навчально-методичний посібник виконання курсової роботи для здобувачів вищої освіти рівня «бакалавр» освітньої програми «Культурологія» / Н. М. Момот, М.В. Бурмака. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2024. - 30 с.

Навчально – методичний посібник для виконання та захисту курсової роботи бакалавра містить рекомендації щодо організації здобувачем самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідженнями. Визначається сутність і завдання курсової роботи бакалавра, організації роботи над виконанням цих досліджень, описуються основні її етапи та вимоги до оформлення цих робіт. Зазначена процедура захисту, надаються зразки документів, що використовуються під час підготовки курсової роботи.

© Момот Н. М., М.В. Бурмака

© Університет економіки та права «КРОК», 2024

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА

2. СУТНІСТЬ І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

3. ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Визначення теми курсової роботи

4.2. Етапи виконання курсової роботи

4.3. Рекомендації щодо пошуку та опрацювання наукових джерел

4.4. Складання плану курсової роботи

5. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУРСОВИХ РОБІТ

5.1. Перелік умовних позначень, скорочень і термінів

5.2. Зміст: Вступ; Основна частина; Висновки; Список використаних джерел; Додатки.

6. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Обсяг курсової роботи

6.2. Вимоги до оформлення тексту

6.3. Посилання на джерела

6.4. Оформлення списку використаних джерел.

7. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

9. ДОДАТКИ

ПЕРЕДМОВА

Курсова робота - це вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується здобувачем закладу вищої освіти, яке дозволяє йому застосувати набуті знання з метою логічно, обґрунтовано та структуровано продемонструвати ступінь глибокого і творчого усвідомлення важливих питань у галузі культурології. З огляду на це здобувач повинен уміти сформулювати й проаналізувати проблему, опрацювати шляхи її вирішення, у тому числі, визначити альтернативні варіанти подальшого розвитку запропонованих рішень.

Процес написання курсової роботи має на меті виробити у здобувачів освітньої програми «Культурологія» такі загальні та фахові (спеціальні) компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
4. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.
5. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.
6. Здатність визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури в українському та міжнародному контекстах.
7. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.
8. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного,

соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

9. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

10. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

Також виконання курсової роботи передбачає досягнення таких результатів навчання:

1. Отримати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

2. Уміння аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

3. Уміння створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

9. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх упровадження.

10. Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

11. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.

12. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації.

13. Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування й соціокультурних особливостей його контексту.

14. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

Даний навчально-методичний посібник призначений для надання допомоги здобувачам у використанні загальнонаукових стандартів до оформлення курсової роботи з урахуванням специфіки освітньої програми «Культурологія».

2. СУТНІСТЬ І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота – це одна з важливих форм фахової підготовки бакалаврів. Вона має продемонструвати системні культурологічні знання та рівень теоретичної компетентності здобувачів. Курсова робота пов'язана з формуванням умінь опрацьовувати і творчо використовувати наукову літературу, самостійно добирати фактичний матеріал, систематизувати та у науковому стилі описувати його, робити висновки й узагальнення.

Як наукове дослідження, курсові роботи передбачають: систематизацію, закріплення, акумуляцію теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх у вирішенні конкретних наукових, виробничих й інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи та опанування методики дослідження, пов'язаної з темою роботи.

Сутність курсової роботи – нагромадити досвід аналізу проблем культурології та креативних індустрій ХХ – початку ХХІ ст. Завданнями

досліджень є питання культурології у соціальній, ідеологічній, релігійній, освітній, науково-технічній, дипломатичній, історичній, мистецькій, медійній, туристичній та інших сферах. Окрім цього, вивчається роль культурології у світових мистецьких процесах, креативних індустріях, забезпечення національних культурно-мистецьких пріоритетів держави тощо; глобальні світові й українські проблеми сучасної культурології; становище креативних індустрій у сучасній Україні у контексті нинішніх світових процесів.

Тема курсової роботи вважається достатньо розкритою, коли вона логічно, послідовно, цілісно, аргументовано, доказово подає виклад та відповідає сучасним вимогам. Окрім цього, здобувач повинен продемонструвати вміння системно проаналізувати тему дослідження, яке ґрунтується на самостійній науковій розвідці, надати рекомендації щодо вдосконалення діяльності суб'єкта досліджуваної роботи.

3. ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Декларація про академічну доброчесність є обов'язковою структурною складовою курсової роботи.

Приклад декларації. Моя наукова робота була написана мною у моєму власному викладенні, за виключенням цитат з опублікованих та неопублікованих джерел, які чітко ідентифіковані в роботах і визнані як такі. Я усвідомлюю, що використання матеріалів з інших робіт чи парафраз таких матеріалів без вказання авторства будуть розтлумачені як плагіат. Джерело кожного рисунку, схеми чи іншої ілюстрації відповідно ідентифікується, а також джерела матеріалів, опублікованих чи неопублікованих, які не є результатом моїх власних досліджень, експериментів чи спостережень.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

4.1. Визначення теми курсової роботи

Обираючи тему курсової роботи, здобувач може скористатися запропонованим кафедрою переліком тем (орієнтовний перелік тем знаходиться у додатку А.) Дослідження курсової роботи, яке вибирає студент

разом зі своїм науковим керівником, повинно відповідати проблематиці культурології та мати перспективу подальших наукових розвідок. Від правильного вибору теми курсової роботи залежить її результативність і успішний захист. Звичайно, у цьому випадку береться до уваги досвід науково-дослідної роботи здобувача, а саме: тематика рефератів, доповідей на наукових студентських семінарах, конференціях, круглих столах та ін. Це створює умови для плідної діяльності з написання курсової роботи, сприяє подальшій участі здобувача у науковому житті Університету.

Здобувач може самостійно визначити тему курсової роботи відповідно до власних наукових інтересів, але вона неодмінно погоджується з науковим керівником та завідувачем кафедри. Наступним кроком є затвердження на засіданні кафедри теми курсової роботи. Остаточний вибір тем курсової роботи затверджується відповідним протоколом засідання випускової кафедри.

4.2. Етапи виконання курсової роботи

Організаційно процес виконання курсової роботи складається з таких етапів:

- підготовчого, який починається з вибору студентом теми та отримання індивідуального завдання від наукового керівника курсової роботи щодо питань, які необхідно розкрити під час роботи за обраною темою. Підбір матеріалу, пошук літератури за темою, пошук іншомовних джерел, складання бібліографії, упорядкування робочого плану;

- основного, який починається одразу після вибору теми та складання календарного плану виконання розділів роботи. Написання першого варіанту тексту (обробка, систематизація та викладення матеріалу за розділами). Подання першого варіанту науковому керівникові. Усунення зауважень, висловлених науковим керівником. Остаточне опрацювання й оформлення матеріалів курсової роботи;

- заключного, який включає отримання відгуку з оцінкою роботи науковим керівником. Представлення курсової роботи комісії для проведення

її захисту, перевірку відповідності роботи вимогам щодо її розробки та оформлення, визначення якості роботи у відповідності до критеріїв оцінювання. Захист курсової роботи перед комісією.

4.3. Рекомендації щодо пошуку та опрацювання наукових джерел

Під час підготовки до написання курсової роботи здійснюють пошук і опрацювання джерел (законодавчі акти, нормативно-правові документи, міжнародні договори, архівні матеріали, історичні матеріали, Інтернет-сторінки інформаційних агентств тощо) і наукову літературу, складають бібліографію. Насамперед пошук джерел розпочинають з вивчення бібліотечних каталогів, бібліографічних довідників, Internet-ресурсів, зокрема офіційних сайтів. Важливим джерелом отримання інформації є наукова періодика: журнали, доповіді на наукових конференціях, круглих столах, семінарах, де вміщено останні результати досліджень науковців. Майбутнім спеціалістам з культурології пропонується передусім звернути увагу на періодичні видання: «Дух і літера», «І», «Критика», «Українські культурологічні студії», «Українська культура», «Сяйво», «Міжнародний туризм», «Народна творчість та етнологія» та інші; – газети: «Голос України» (газета Верховної Ради України), «Урядовий кур'єр» (газета уряду України), «Літературна Україна», «Культура і життя», «ProArt», «Українська культура», «Дзеркало тижня» та інші.

Повніше розкрити ту чи ту тему сучасної культурології допоможе також вивчення зарубіжних джерел та наукової літератури. При цьому потрібно керуватися загальноприйнятими правилами опрацювання літератури. Насамперед доречно вивчити монографії, теоретичні дослідження, матеріали наукових конференцій, у яких розглядається тематика, близька до теми курсової роботи. Важливо також ознайомитися з законодавчими актами, що регулюють питання культури як України, так й інших країн. Цікаві матеріали можна знайти в Інтернет, а саме наукові статті, звіти про проведення наукових досліджень з тієї чи тієї тематики з культурології.

Етапи опрацювання наукових джерел виглядають таким чином. Спочатку загальне ознайомлення зі змістом, передмовою, анотацією. Розділи, що мають стосунок до курсової роботи, ретельно досліджують, фіксують відповідним чином, звертаючи особливу увагу на рекомендації щодо вирішення проблемних питань обраної теми, спірних проблем, розбіжностей у трактуваннях та підходах тощо. Обов'язково потрібно фіксувати повні бібліографічні показники джерел (прізвище й ініціали автора, назву книги (статті, журналу), видавництво, рік видання, кількість сторінок книги (номер журналу), номер сторінки). Ці нотатки слугують базою для складання списку використаної літератури, саме вони дають змогу зробити потрібні посилання на джерела у тексті курсової роботи.

4.4. Складання плану курсової роботи

Опрацювавши наукові джерела, здобувач переходить до етапу розробки плану дослідження, що включає: вступ, основну частину з трьох розділів, у кожному з яких міститься, як правило, два підрозділи, висновки, список використаних джерел і, за необхідності, додатки. Цей план курсової роботи ще до початку написання повинен бути схвалений науковим керівником.

5. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ КУРСОВИХ РОБІТ

Структура курсової роботи складається з таких елементів:

- титульний аркуш;
- перелік умовних позначень, скорочень і термінів (за необхідності);
- зміст;
- вступ;
- основна частина (складається з розділів, які, у свою чергу, поділяються на 2-3 підрозділи);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Відповідно до існуючих правил на титульному аркуші (додаток Б)

курсової роботи вказують:

- назву навчального закладу;
- кафедру;
- вид виконуваної роботи (курсова робота бакалавра);
- тему роботи;
- прізвище та ініціали автора;
- науковий ступінь, наукове звання, прізвище та ініціали наукового керівника,
- оцінка наукового керівника;
- назву міста і рік завершення роботи.

На титульному аркуші перша сторінка роботи не нумерується. На захист здобувач подає курсову роботу з підписом на титульному аркуші.

5.1. Перелік умовних позначень, скорочень і термінів

Перелік умовних позначень, скорочень і термінів пишуть у випадку, коли ці елементи повторюються більш ніж три рази у тексті, розміщують його перед змістом. При цьому використовують загальноприйняті позначення та скорочення, якщо вони не є загальноновживані – їх повну назву наводять у тексті під час першого згадування. Перелік належить опублікувати двома стовпчиками, у яких ліворуч за абеткою наводять скорочені позначення, праворуч – їх повну назву.

5.2. Зміст: Вступ; Основна частина; Висновки; Список використаних джерел; Додатки

Зміст у курсовій роботі розміщують на початку роботи після титульного аркуша, у випадку, якщо є перелік умовних позначень, скорочень і термінів, – після нього. Зміст записують на окремій сторінці. Він містить усі складові частини роботи: перелік умовних позначень, скорочень і термінів, вступ, найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підпунктів, висновки, список використаних джерел, додатки. Розділи змісту, зазвичай, відображують певний період розвитку досліджуваної проблеми,

підпункти – етапи (складові частини) цього періоду або певні компоненти досліджуваного процесу за певний період.

Наприклад:

ЗМІСТ

Перелік умовних позначень.....	2
Вступ	3
Розділ 1. Перший розділ.....	7
1.1. Перший підрозділ 1-го розділу	7
1.2. Другий підрозділ 1-го розділу	10
Розділ 2. Другий розділ.....	20
2.1. Перший підрозділ 2-го розділу	20
2.2. Другий підрозділ 2-го розділу	25
Розділ 3. Третій розділ.....	30
3.1. Перший підрозділ 3-го розділу	30
3.2. Другий підрозділ 3-го розділу	35
Висновки	40
Список використаних джерел.....	45
Додатки.....	50

У змісті показують номер лише початкової сторінки пункту плану.

Вступ. У вступі визначаються зміст проблеми та її наукове й прикладне значення, в якому стані знаходиться дослідження, відповідні дані для розробки теми, мотивації необхідності проводити наукові розвідки. Актуальність теми впливає з ретельного аналізу та порівняння зі спорідненими науковими дослідженнями з тематики курсової роботи. Актуальність обґрунтовують значенням роботи для подальшого розвитку культурології у тематиці, що досліджується, з акцентом на корисний досвід для креативних індустрій України. У вступі слід коротко зазначити зв'язок обраної теми з напрямками наукових досліджень випускової кафедри, охарактеризувати мету роботи і завдання, які потрібно розв'язати для досягнення поставленої мети. Слід зауважити, які практичні рекомендації

дослідження здобувачем розроблені особисто. У вступі також зазначається, в яких студентських наукових конференціях, круглих столах, семінарах здобувач виступав з результатами свого дослідження.

Послідовність основних частин вступу:

- **актуальність теми.** Студент повинен доказово продемонструвати актуальність свого дослідження, його корисність для культурології України. Здобувач повинен показати, у чому полягає практичне значення роботи. Актуальність теми визначається тим, що вона не достатньо висвітлена в українській та зарубіжній науковій літературі, а також і тим, що події у культурно-мистецьких процесах останніх років вимагають переосмислення раніше прийнятих висновків та пропозицій;

- **ступінь наукової розробки.** Автор на основі детального аналізу наукових джерел, відповідної літератури показує результати досліджень у визначеній проблематиці українських і зарубіжних учених та акцентує увагу на проблемах, що залишилися не висвітленими, характеризує завдання курсової роботи. Таким же чином системного аналізу вимагають законодавчі, нормативні документи, офіційні джерела, архівні матеріали тощо. В огляді літератури здобувач зазначає тих науковців, які досліджували у своїх роботах схожу з темою його курсової роботи проблематику;

- **мета дослідження.** Мета курсової роботи віддзеркалює підсумковий результат дослідження, який перед собою ставить здобувач. Вона не повторює тему роботи, але тісно пов'язана з нею. Правильно визначена мета є запорукою успіху майбутніх наукових розвідок, пошуку та аналізу головних аспектів проблематики, що досліджується;

- **завдання курсової роботи** показують шляхи досягнення мети, конкретизують її. Якщо мета сформульована правильно, відповідно, успішно будуть виконані й завдання. У процесі формулювання завдання необхідно застосовувати слова «дослідити», «охарактеризувати», «розкрити», «проаналізувати», «встановити» тощо;

- **об'єкт дослідження** – це хід або явище проблемної ситуації, обраної для дослідження теми;

- **предмет дослідження** (складова частина об'єкта). Він визначає тему курсової роботи. Об'єкт та предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться як загальне та часткове. Об'єкт – це те, що досліджується, а предмет – те, що в цьому об'єкті становить безпосередню проблематику дослідження для курсової роботи;

- **наукові методи дослідження** - застосовані здобувачем у процесі вирішення поставлених завдань. Надається список тих методів та підходів дослідження, які були застосовані для повного розкриття теми курсової роботи.

- **структура та обсяг роботи.** У цьому пункті треба вказати, що робота складається зі вступу, розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Вказати загальний обсяг роботи (сторінок), кількість таблиць, а також кількість найменувань у списку використаних джерел. Текст вступу має бути чітким, стислим та інформативним. Рекомендований обсяг – до 4-5 сторінок.

Основна частина курсової роботи містить три розділи:

- перший розділ - теоретичні засади;
- другий розділ - аналітична частина;
- третій розділ - рекомендації та пропозиції.

Перший розділ – теоретичний – науково мотивує та пояснює ті явища й процеси, що досліджуються. Тут аргументують теоретичні підвалини обраної теми, надають огляд наукових джерел, сучасних напрацювань, іншої інформації, пов'язаної з проблематикою, яка вивчається. На основі проведеної роботи встановлюють позиції різних дослідників до вирішення теми курсової роботи, порівнюють схожість та різницю їх світогляду, обґрунтовують власні погляди на проблему. Корисним є один із підрозділів першого розділу присвятити огляду джерел, це особливо важливо для висвітлення найбільш спірних проблем, до вирішення яких немає

однозначного підходу. Перший розділ завершується короткими висновками стосовно необхідності проводити дослідження в означеній галузі. Обсяг першого розділу має складати до 25%.

У другому розділі здійснюють аналіз нинішнього стану теми, що вивчається, об'єкта дослідження та на основі отриманих під час навчання теоретичних і практичних знань, методичного інструментарію розглядають накопичений фактичний матеріал. При цьому використовують такі загальні наукові методи, як: аналіз і синтез, дедукція, абстрагування, конкретизація, аргументація, порівняння, класифікація, узагальнення. Проблему досліджують із урахуванням не тільки позитивних, але і негативних факторів. На основі вищезазначених методів у результаті обробки накопиченого фактичного матеріалу та узагальнення даних дослідження ілюструється відповідними таблицями, графіками та діаграмами. Обсяг другого розділу складає 30 – 35% загального обсягу курсової роботи.

Третій розділ є підсумковим, у ньому на базі основних теоретичних положень, систематичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також висновків проведеного у другому розділі дослідження опрацьовуються конкретні рекомендації, пропозиції, моделі вирішення проблем теми, що досліджується. У цій частині наводять обґрунтування використання позитивного досвіду певних культурологічних проєктів України чи інших країн щодо підвищення брендингу культурної спадщини. Обсяг третього розділу може становити до 30% загального обсягу курсової роботи.

Розділи поділяються на 2 – 3 підрозділи, параграфи. Кожний розділ починають з нової сторінки. Підрозділи, параграфи з нової сторінки не починають.

Висновки та пропозиції завершують курсову роботу та є концентрованим виразом поставлених завдань, підсумків дослідження, в якому коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, що містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінку результатів дослідження

з погляду відповідності меті курсової роботи та визначеним у вступі завданням. Особливу увагу слід приділити власним висновкам автора та його пропозиціям щодо вирішення основних проблем, розглянутих у роботі. У них коротко оцінюють теоретичну значущість проблеми, стан вивчення питання (проблеми), вміщують основні результати роботи, отримані автором, а також подають перелік рекомендацій і пропозицій щодо практичного застосування результатів дослідження. Обсяг висновків і пропозицій для курсової роботи має складати 1-2 сторінки.

Під час написання курсової роботи слід пам'ятати про те, що другий та третій розділи проходять перевірку на плагіат, і якщо здобувач буде запозичувати тексти з інших наукових досліджень або джерел без посилань на їх використання, то його робота не буде допущена до захисту.

Вимоги до списку використаних джерел. У список включаються такі видання, що дійсно були використані в процесі написання курсової роботи бакалавра (на які були зроблені відповідні посилання в роботі).

Список використаних джерел повинен включати не менше 30 найменувань. Джерела розміщуються в порядку виникнення посилань або в алфавітному порядку. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Вимоги до додатків. Додатки повинні підтверджувати окремі положення, висновки та пропозиції автора курсової роботи бакалавра. У додатках уміщують матеріал, який:

- є необхідним для повноти змісту роботи, але включення його до основної частини може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу;
- не може бути послідовно розміщений в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення.

Додатки оформлюють відповідно до вимог цих навчально-методичних рекомендацій. Таблиці, графіки та схеми повинні мати назву і бути пронумеровані. В основному тексті курсової роботи обов'язково мають бути

посилання на матеріал, що міститься в додатках, і пояснення змісту кожної таблиці, рисунка, схеми тощо, що винесені у додатки.

Додатки формуються за потребою, коли у роботі є така необхідність. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках без нумерації. До них включається допоміжний матеріал, який потрібний для повнішого розкриття виконаної курсової роботи, а саме: таблиці цифрових даних, схеми, графіки тощо. У самому тексті курсової роботи на всі додатки мають бути посилання. Кожен додаток розміщується на новій сторінці з написанням посередині вгорі сторінки слова «Додаток» і його позначення згідно з ДСТУ 3008-95 великою літерою українського алфавіту за винятком літер Г,Є,І,Ї,Й,О,Ч,Ь, наприклад: Додаток А. У випадку, якщо додаток запозичений, то обов'язково необхідне посилання на джерело. Додаток – необов'язковий елемент курсової роботи. Кількість сторінок додатків не входить до загального обсягу роботи.

6. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

6.1. Обсяг курсової роботи

Курсову роботу виконують і оформлюють відповідно до стандартів Університету «КРОК» як навчально-наукове дослідження. Загальний обсяг курсової роботи – 30-40 сторінок. Курсова робота повинна бути написана державною мовою, за винятком списку використаної літератури, де джерело фіксують мовою видання. Стиль викладення матеріалу - науковий, чіткий, логічний, у тексті не допускається орфографічних, морфологічних, синтаксичних та стилістичних помилок.

6.2. Вимоги до оформлення тексту

Текст курсової роботи має бути надрукований та прошитий, на одному боці аркуша паперу білого кольору формату А-4 (210 × 297 мм). Шрифт – Times New Roman, 14 кегль, інтервал між рядками – 1,5 мм. Дозволяється для подання таблиць та ілюстрацій використати папір формату А-3 (у вільній формі). Текст курсової роботи друкують, залишаючи поля (береги) таких розмірів: ліве-30 мм, праве-10 мм, верхнє та нижнє -20 мм, а також абзац

1,25см. Відстань між заголовком і текстом – 15-20 мм. Колір шрифту – чорний. Щільність тексту однакова у всій роботі. Сторінка повинна містити не менше 28-30 рядків по 57-60 знаків у кожному (з урахуванням інтервалів). Текст роботи, а також назви розділів та підрозділів вирівнюють по ширині.

Курсову роботу починають з титульної сторінки, яка оформлюється за таким стандартом. Усі елементи змісту курсової роботи зафіксують з нової сторінки, а кожен із підрозділів – після завершення попереднього. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ №», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту, заголовки підрозділів – малими літерами (крім першої великої) з абзацу. Після назви заголовка крапку не ставлять. Бажано, щоб заголовок складався з одного речення, якщо їх більше, то вони розділяються крапкою.

Ілюстративний матеріал (схеми, таблиці, діаграми) та підписи до них розміщують безпосередньо після тексту, в якому їх згадано вперше, або на наступній сторінці. Ілюстративний матеріал у роботі фіксують із подаванням посилання. Цифровий матеріал, як правило, розміщують у таблиці. Назву таблиці розміщують по центру зверху над таблицею. Розпочинається вона зі слова «Таблиця», номера таблиці (номера розділу та порядкового номера таблиці у ньому, відокремлених крапкою) і тексту з назвою таблиці, який друкують першу великою літерою, далі малими. Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті. Якщо текст повторюється в графі таблиці, то за першого ж повторення його замінюють словами «Там само».

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, параграфів, пунктів, таблиць подають арабськими цифрами, знака № не ставиться. Титульний аркуш роботи є першою сторінкою, його включають до загальної нумерації сторінок роботи. Перелік умовних позначень (скорочень або термінів) – це друга сторінка, а третя – зміст. На вищезазначених сторінках номер не ставиться. Таким чином, наступна сторінка тексту буде четверта. Номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці. Підрозділи розділу

нумерують у межах кожного розділу. Номер розділу проставляють після слова «РОЗДІЛ», далі крапка, а потім з великої літери друкують заголовок розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «1.1.» (перший підрозділ першого розділу). Далі у тому ж рядку йде його заголовок.

6.3. Посилання на джерела

Під час написання курсової роботи здобувач повинен робити посилання на джерела, дані з яких наводяться у тексті роботи і є обов'язковими. Завдяки їм створюється можливість знайти й перевірити правдивість даних, наведених у тексті роботи. Посилання на джерела в тексті слід оформлювати таким чином: включати у квадратні дужки і зазначати порядковий номер у списку використаних джерел і номери сторінок, на яких подано інформацію, наприклад [2, с. 17-19]. Може бути посилання на джерело загалом, наприклад [2], або на декілька джерел – [2; 7]. На всі таблиці в тексті курсової роботи повинні бути посилання, пишуть скорочено, наприклад «див. табл. 1.1.».

6.4. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел мусить уміщувати всі джерела, використані при написанні курсової роботи, розміщують їх або в алфавітному порядку прізвищ перших авторів чи заголовків, або список літератури має єдину наскрізну нумерацію від першого до останнього номера за згадуванням у тексті.

Приклади оформлення бібліографічного опису в списку використаних джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Законодавчі та нормативні документи

1. Про культуру: Закон України від 10.06.2023 р. № 3152-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>

2. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 30 травня 2023 року № 3136-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-14#Text>

Книги: один, два, три автори

1. Момот Н. М. Література факту: нарративні моделі fiction/non-fiction у творчості українських письменників : монографія. Київ: Університет «КРОК», 2021. 95 с.

2. Вовченко О. В., Живага О. В., Петренко Н. С. Популяризація науки та освіти в епоху нових соціальних медіа: колективна монографія / за ред. к.е.н. О. В. Вовченко. Київ: Університет «КРОК», 2021. 74 с.

Книги: чотири і більше авторів

1. Основи культурології: навч. посіб. / Л. О. Сандюк, Н. В. Щубелка, М. Ф. Шмиголь, О. В. Сулим, С. П. Симоненко, І. Д. Романенков, Ю. С. Юшкевич; за ред. Л. О. Сандюк та Н. В. Щубелки. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 400 с.

Книги: автор(и) та редактор(и)/упорядники

Маланюк Є. З Нотатника. Витяги з еміграційних періодичних видань / Є. Маланюк; передмова, упорядження Г. Клочек; примітки, коментарі Н. Момот. Кіровоград: Видавець Лисенко В. Ф., 2021. 224 с.

Книги: частина видання

Момот Н. М. На порозі нових випробувань: есеїстика Євгена Маланюка американського періоду // Есеїстика Євгена Маланюка: літературознавчі виміри: монографія / О. Буряк, О. Гольник, М. Крупач [та ін.]. Дніпро: Середняк Т. К., 2023. С. 249-277.

Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)

1. Момот Н. М. Націософська концептуальність публіцистичного дискурсу есеїстики Євгена Маланюка. Молодий вчений. 2020. № 9.1(85.1). С. 74-77.

2. Момот Н. М. Тичина-людина і Тичина-поет у публіцистиці Євгена Маланюка: контroversійність поетичної долі. Наукові записки. Серія:

Філологічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка. 2019. Вип. 184. С. 42-45.

3. Momot N. Development of the educational process in war-time through dual education / N. Momot // Вчені записки Університету "КРОК". 2022. № 3(67). С. 103-113.

Автореферати дисертацій

1. Танчин К. Я. Щоденник як форма самовираження письменника: автореф. дис. ... к. філол. наук : 10.01.06. Тернопіль, 2005. 20 с.

Дисертації

1. Танчин К. Я. Щоденник як форма самовираження письменника : дис. ... к. філол. наук : 10.01.06 / Тернопільський національний педагогічний ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2005. 380 с.

Частина видання: матеріали конференцій (тези, доповіді)

1. Момот Н. М. Історія комунікаційного простору української культури в публіцистиці Є. Маланюка. *Комунікаційний простір постінформаційного суспільства: проблеми та перспективи*: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 30 травня 2023 року). Вінниця: ТВОРИ, 2023. С. 67-70.

2. Момот Н. М. Контракт в українській документації (лексичний, синтаксичний та граматичний аспекти). *Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики*: Матеріали III Всеукраїнської наукової конференції (25-26 травня 2018 р., м. Дніпро). Ч.1. Дніпро: СПД "Охотнік", 2018. С. 271 - 273.

3. Момот Н. М. Місце України у геокультурному просторі Європи (на матеріалі "нарисів з історії нашої культури" Є. Маланюка). *Міждисциплінарні дослідження науки XXI століття* : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених та студентів (1 грудня 2023 р.). Київ: Університет "КРОК", 2023. С. 200-202.

Електронні ресурси

1. Момот Н. М. Культура мовлення як стратегія сучасної комунікації. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові,*

соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей V Міжнародної конференції (Київ, 7 грудня 2023 р.). Київ: Університет "КРОК", 2023.
<https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2023/paper/view/1619>

2. Момот Н.М. Історико-культурологічний дискурс «Нарисів з історії культури» Є. Маланюка. *Міждисциплінарні дослідження науки XXI століття: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених та студентів* (1 грудня 2022 р., м. Київ). Київ: Університет «КРОК», 2022. С. 237-239.
<https://library.krok.edu.ua/media/library/category/publiczna-informatsiya/internet-konferentsiya-2022-12-20.pdf>

3. Момот Н. М. Історико-публіцистичний дискурс мемуаристики Володимира Винниченка ("Відродження нації. Історія української революції"). *Творча спадщина Володимира Винниченка на тлі ХХ століття: матеріали V Міжнародної наукової конференції* (м.Кропивницький, 8-9 жовтня 2020 р.). Кропивницький, 2020.
<https://www.cuspu.edu.ua/ua/news/11553-piata-mizhnarodna-naukova-konferentsiia-volodymyru-vynnychenku-140>

7. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсової роботи відбувається на відкритому засіданні комісії у складі керівника роботи та викладачів випускової кафедри. Доповідь здобувач повинен підготувати заздалегідь у формі виступу або презентації, в якому доцільно висвітлити такі питання:

- обґрунтування актуальності теми дослідження;
- мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження;
- довести основні результати та методи, за допомогою яких вони були досягнуті;
- елементи новизни у практичних рекомендаціях.

Комісія приймає рішення про оцінювання курсової роботи. Здобувач, який не захистив курсову роботу, допускається до повторного захисту

курсової роботи після усунення недоліків у терміни, визначені завідувачем кафедри.

Критерії оцінювання курсової роботи. При оцінюванні курсової роботи слід зважати на те, що здобувач повинен уміти:

- працювати з інформаційними джерелами (законодавчою і нормативною базою, науковою спеціальною літературою, у т.ч. на іноземній мові, матеріалами глобальних інформаційних мереж, архівами);
- логічно та аргументовано викладати матеріал;
- робити висновки.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

Підсумкова оцінка результатів виконання та захисту курсової роботи в балах визначається як середньоарифметична оцінка з оцінок голови та членів комісії (табл. 1). Підсумки захисту курсових робіт оцінюється в установленому порядку системи оцінювання за 100-бальною шкалою з наступним переведенням оцінки до чотирибальної шкали („Відмінно”, „Добре”, „Задовільно”, „Незадовільно”) та оцінена в балах (від 100 до 0).

Таблиця 1

Шкала оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи

Оцінка в балах	Оцінка за чотирибальною шкалою
90-100	Відмінно
70-89	Добре
50-69	Задовільно
1-49	Незадовільно

Рейтингове оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи здійснюється в балах головою та кожним членом комісії з урахуванням критеріїв та відповідних кількісних оцінок, наведених у табл. 2.

Таблиця 2

Оцінювання результатів виконання та захисту курсової роботи

	Критерії оцінювання результатів виконання курсової роботи	Максимальна кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
•	Актуальність теми, її відповідність сучасним вимогам	10	- відповідає повністю	10
			- відповідає неповністю	7
			- відповідає недостатньо	3
			- відповідність відсутня	0
•	Повнота, науковий рівень обґрунтування розробок та запропонованих рішень	20	- достатньо повно та обґрунтовано	20
			- недостатньо повно та обґрунтовано	14
			- неповно та недостатньо обґрунтовано	10
			- відповідь незадовільна	0
	Практична цінність розробок та запропонованих рішень, їх упровадження у професійній діяльності	20	- мають практичну цінність	20
			- частково мають практичну цінність	14
			- деякі елементи розробок мають практичну цінність	7
			- не мають практичну цінність	0
	Відповідність курсової роботи вимогам нормативних актів України, ДСТУ,	10	- достатньо повна, висока якість	10
			- недостатньо повна, прийнятна якість	7
			- неповна, невисока якість	5

	якість оформлення матеріалів		- дуже низька якість	0
	Змістовність доповіді та відповідей здобувача на запитання членів комісії під час захисту основних положень курсової роботи	40	- доповідь та відповіді на запитання повні, послідовні, логічні	40
- доповідь та відповіді на запитання недостатньо повні, логічні та послідовні			32	
- непослідовно та нелогічно побудована доповідь,			24	
			- недостатньо повні відповіді на запитання	7
	Усього	100		

Оцінки, визначені за кожним критерієм, заносяться до відповідних робочих таблиць членами комісії та її головою. При цьому до уваги беруться відгук наукового керівника та виставлена ним оцінка. Обговорення результатів виконання і захисту здобувачами курсових робіт, визначення оцінок та прийняття рішення щодо загальної оцінки. У випадку неявки здобувача на захист курсової роботи з будь-яких причин питання захисту здобувача вирішується в установленому порядку. У випадку отримання здобувачем за виконання та захист курсової роботи підсумкової оцінки «Незадовільно» (за чотирибальною шкалою) комісією заноситься до відомості відповідна оцінка. Підсумки захисту курсової роботи оголошуються в день проведення захисту. У випадках, коли захист курсової роботи визнається незадовільним, здобувач допускається до повторного захисту.

9. ДОДАТКИ

Додаток А

Тематика курсових робіт

1. Український авангард: тенденції, концепції, дискусії
2. Український футуризм: специфіка художнього мистецтва та літератури
3. Літературна дискусія 1925-1928 рр.: модернізм і національне питання
4. Образ українського мистецтва у творчості Георгія Нарбута
5. Імпресіонізм та футуризм у творчості Давида Бурлюка
6. Авангардний український театр Леся Курбаса
7. Нове українське мистецтво на прикладі творчості Гео Шкурупія та Михайля Семенка
8. Українська графіка другої половини ХХ ст.
9. Кіномистецтво Сергія Параджанова
10. Символічні образи українського декоративно-прикладного мистецтва: культурологічний аналіз
11. Соціокультурна динаміка як проблема сучасної культурології
12. Масова культура як особливий соціокультурний феномен
13. "Інфлюенсер" як соціокультурний феномен в сучасній медіакulturі
14. Візуальна культура сучасного суспільства: новітні вектори ціннісної трансформації
15. Віртуальна реальність як інноваційна складова культурного життя: перспективи та виклики
16. Штучний інтелект в сучасному суспільстві: культурологічний аспект
17. Епоха Ренесансу та цивілізаційні трансформації європейського суспільства
18. Національна ідентичність як ключовий концепт в стратегії національного становлення українського суспільства

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»
Кафедра міжнародних відносин та журналістики
Спеціальність 034 «Культурологія»**

**Курсова робота
(проект) на тему:**

Студент, групи

Науковий керівник:
(науковий ступінь, вчене звання або
посада)

(прізвище, ім'я та по батькові)

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підпис студента)

(Дата)

(Підпис)

**Зразок структури відгуку керівника
ВІДГУК
на курсову роботу здобувача Університету «КРОК»**

_____ , виконану на тему:
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

« _____ »

Відгук пишеться в довільній формі на бланку Університету. У відгуку необхідно вказати:

1. Характер виконання курсової роботи (в ініціативному порядку, за науковими планами кафедри тощо).
2. Мету курсової роботи.
3. Актуальність обраної теми.
4. Відповідність виконаної курсової роботи затвердженому завданню.
5. Ступінь самостійності здобувача при виконанні курсової роботи.
6. Уміння здобувача працювати з літературними джерелами, аналізувати теоретичний та практичний матеріал, приймати обґрунтовані рішення (наукові), застосовувати сучасні комп'ютерні інформаційні технології, обробляти та аналізувати результати дослідження.
7. Отримані найбільш важливі практичні результати, їх апробацію на конференціях, семінарах тощо.
8. Знання та дотримання вимог ДСТУ при виконанні та оформленні курсової роботи.
9. Виявлені недоліки.
10. Мотивовану оцінку курсової роботи за 100-бальною та чотирибальною шкалами щодо рівня виконаної курсової роботи, відповідності набутих здобувачем знань, умінь та навичок (компетенцій) вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Науковий керівник:

(науковий ступінь, вчене звання)

(прізвище, ім'я, по батькові)

(Дата)

(Підпис)